

VBDO-bericht

NIEUWSBRIEF VAN DE VERENIGING VAN BELEGGERS VOOR DUURZAME ONTWIKKELING

11e Jaargang/Nummer 5/september-oktober 2006

Nieuwe VBDO-directeur verruilde geld voor idealen

VBDO presenteert
een nieuwe huisstijl

'De Schandalen'
gaan ten koste van
aandacht voor mvo

Nieuw!

V
B
D
O

Nieuwe VBDO-directeur
verruilde geld voor idealen

VBDO

Gerdien Dijkstra

Ernst van Weperen

Eefje Verhagen

De koning is dood, lang leve de koning!

Hoezeer we het vertrek van Piet Sprengers ook betreuren, de VBDO gaat door. Sterker nog: de VBDO moet door! Piet had zo zijn redenen om ruim tien jaar geleden de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling op te richten. Zijn doelstellingen zijn nog niet gerealiseerd. Dat houden wij bij ons werk voortdurend in het achterhoofd. Met andere woorden, die duurzame kapitaalmarkt gaat er als het aan ons ligt echt wel komen.

Er is ook veel wél bereikt. Zeg nu zelf. Zonder de VBDO zou u niet meer onder fiscaal gunstig omstandigheden groen kunnen beleggen. Daar heeft de onze actie 'Behoud de Groenregeling' voor gezorgd. Zonder ons zouden nu niet vierentwintig van de vijftig beursgenoteerde ondernemingen, die de VBDO op de voet volgt, een duurzaamheidsverslag produceren. En dat elk jaar. Ten slotte, om nog maar een (pauwen)veer op onze hoed te steken, zonder de VBDO zou dit jaar niet voor het eerst de Verantwoord Ketenbeheer Award uitgereikt worden. Een aanmoedigingsprijs voor de onderneming die het meest z'n best doet om de keten van grondstof tot eindproduct duurzaam te laten verlopen. Zonder kinderarbeid of schade aan het milieu toe te brengen.

Het zijn zomaar een paar voorbeelden van dingen die misschien niet tot stand zouden zijn gekomen als de VBDO nooit zou zijn opgericht. Dankzij onze oprichter en

voormalige directeur hebben dit soort zaken zich een stevige plaats verworven op de kapitaalmarkt. Daarvoor kunnen we Piet niet dankbaar genoeg zijn.

En nu is onze spreekwoordelijke koning dood. Maar de VBDO gelukkig niet. De kop boven deze column zegt het al: De koning is dood, lang leve de koning! Want we hebben een nieuwe roerganger die ongetwijfeld de VBDO nog verder gaat opstoten in de vaart der volkeren. Die de komende jaren nieuwe successen gaat brengen. Op pagina 4 kunt u van alles lezen over onze nieuwe directeur, Giuseppe van der Helm.

Met Giuseppe gaat de VBDO door, op weg naar een duurzame kapitaalmarkt. Wellicht presenteren over een aantal jaar alle beursgenoteerde ondernemingen jaarlijks een duurzaamheidsverslag. Misschien hebben we tegen die tijd nog wel een Award gepresenteerd die pensioenfondsen beoordeelt op hun duurzame beleggingsbeleid. En tegen die tijd is ons ledenaantal natuurlijk ook meer dan verdubbeld. Dan hebben we nog meer zeggingskracht op aandeelhoudersvergaderingen en kunnen we de bedrijven het vuur nog nader aan hun schenen leggen. Zou dat nu niet mooi zijn? Wij gaan ervoor en onze nieuwe 'koning' heten wij warm welkom. Zoals het betaamt in koninklijke kringen doen we dat uiteraard met een beschaafd driewerf hoera.

Hoera, hoera, hoera

VBDO-medewerkers: Gerdien Dijkstra, Ernst van Weperen en Eefje Verhagen

INHOUDSOPGAVE

VBDO in het kort	3
Nieuwe VBDO-directeur verruilde geld voor idealen	4
Nieuwe huisstijl VBDO	5
Lid in beeld	6
'De Schandalen' gaan ten koste van aandacht voor mvo	7
VBDO voor het eerst op jaarvergadering over de grens	8

Het VBDO BERICHT is een uitgave van de VBDO, de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling en verschijnt 6 x per jaar.

Teksten: Ad Moerman, Eefje Verhagen
Vormgeving: Store of Images / Bno
Drukwerk: drukkerij Damen
Oplage: 1200 ex.

Bezoekadres: Markt 7, 4101 BW Culemborg,
Postbus 504, 4100 AM Culemborg, Telefoon:
0345 53 26 53 Fax: 0842 21 87 46, E-mail:
info@vbdo.nl Website: www.vbdo.nl

VBDO in het kort

In deze rubriek kunt u elke twee maanden korte berichten van de VBDO verwachten. Nieuwe rapporten die u kunt bestellen, gesprekken met bedrijven die zijn gevoerd en kleine nieuwsitems.

VBDO-onderzoek: info over energieverbruik is onvoldoende

Bedrijven geven beleggers te weinig informatie over hun energieverbruik. Dit blijkt uit een onderzoek van de VBDO in opdracht van Senter-Novem. De VBDO keek voor het onderzoek hoe 49 grote ondernemingen verslag doen over hun energieverbruik. Daarbij gaat het onder meer om verslaglegging over energiebesparing, groene stroom, vliegzeilen en auto-gebruik. Philips was de uitblinker in het gezelschap van onderzochte bedrijven.

Van de 49 onderzochte ondernemingen bleken er 23 recent een duurzaamheidsverslag te hebben uitgebracht. De andere 26 ziet de VBDO als de achterblijvers die in het geheel niet transparant zijn over hun duurzaamheidsprestaties. En dus ook niet over hun energieverbruik. De achterblijvers kregen 0 punten. Van de 23 ondernemingen met een duurzaamheidsverslag liep de kwaliteit van de info over de energieprestaties nogal uiteen. De VBDO gaf rapportcijfers die varieerden van negen tot drie. De bedrijven kunnen wat de VBDO betreft nog veel leren van Philips, dat een negen kreeg. ABN AMRO, DSM,

Heineken, Shell en Unilever kregen een acht. De rapportcijfers zeggen overigens niets over het daadwerkelijke energieverbruik, maar alleen over de transparantie er over. Het onderzoek probeert aan beleggers meer houvast te geven om te bepalen welke ondernemingen per sector het best of het slechtst presteren op het gebied van energie. Op dit moment is dat nog moeilijk, omdat niet alle ondernemingen duurzaamheidsinformatie publiceren. Om vergelijkingen binnen sectoren beter mogelijk te maken zouden meer ondernemingen een duurzaamheidsverslag moeten publiceren. In de bouwsector bleek bijvoorbeeld geen enkele onderneming een duurzaamheidsverslag uit te brengen of op een andere manier voldoende informatie te verschaffen. Wanneer het onderzoek volgend jaar herhaald wordt, zal wel duidelijk worden of er al dan niet vooruitgang wordt geboekt.

Het rapport Quick Scan Energie is gratis te downloaden op www.vbdo.nl, bij Publicaties Duurzaam Ondernemen

GOED	VOLDOENDE	ONVOLDOENDE
Philips 9	Air France KLM 7	Fortis 5
ABN AMRO 8	Akzo Nobel 7	ING Groep 5
DSM 8	Corus Groep 7	KPN 5
Heineken 8	Laurus 7	Reed Elsevier 5
Shell 8	TNT 7	CSM 4
Unilever 8	ASML 6	Nutreco 4
	Numico 6	Aegon 3
	Océ 6	Ahold 3
		Wolters Kluwer 3

Achterblijvers (0 punten): Aalberts, ASM International, BAM Groep, Boskalis Westminster, Buhrmann, Corio, Crucell, Fugro, Getronics, Hagemeyer, Heijmans, Hunter Douglas, Logica CMG, Ordina, Pharming Group, Randstad, Rodamco Europe, SBM Offshore, Stork, TomTom, USG People, Van der Moolen, Vastned Retail, Vedior, VNU, Vopak, Wereldhave, Wessanen.

Eerste VBDO Verantwoord Ketenbeheer Award komt er aan

Op 9 november wordt de allereerste VBDO Verantwoord Ketenbeheer Award uitgereikt. Deze prijs gaat naar de onderneming die het hoogste scoort in een VBDO-onderzoek naar de prestaties van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ketenbeheer. Dit onderzoek is bijna afgerond. Het is de bedoeling om in de week voor de uitreiking de vier best scorende bedrijven te nomineren. De nieuwe VBDO

Award en het onderzoek zijn aangekondigd op het VBDO Lustrumevenement 'Show Your Colour' dat begin februari plaatsvond. De jury voor de VBDO Ketenbeheer Award staat onder leiding van Jan van der Kolk (voorheen partner KMPG Sustainability, nu zelfstandig adviseur). Andere leden van de jury zijn: Ilona Hofstra (freelance journaliste, tv-programmamaker en presentator) en Willem Lageweg (directeur MVO Nederland). Bij hun uiteindelijke keuze zal de jury niet alleen kijken naar welke bedrijf het hoogste aantal punten scoort. Ook aspecten als de geboekte vooruitgang en de invloed van het bedrijf op de gehele keten zullen meewegen.

Nog geen mvo-verslag bij Hagemeyer

Hagemeyer zal in 2007 nog geen duurzaamheidsverslag publiceren. Wel zal er volgend jaar meer kwantitatieve informatie staan in het financiële jaarverslag en op de website. Hagemeyer wil namelijk eerst vaststellen wat haar kernindicatoren op het gebied van duurzaamheid moeten zijn. Pas daarna zal het meten van de prestaties op deze indicatoren starten. Pas een aantal jaren later zal dan een uitgebreidere GRI-verslaglegging kunnen volgen.

Dit bleek deze zomer bij een bedrijfsbezoek aan het wereldwijd opererende handelshuis. Er werd onder meer gesproken met bestuursvoorzitter De Becker. De VBDO suggereerde de volgende kernindicatoren: verantwoord ketenbeheer, transport en alles wat daarmee samenhangt (emissies, verpakkingen), producten (voorkomen van problemen in gebruiks- en afvalfase) en personeel. Ook adviseerde de VBDO om andere belanghebbenden en/of adviesbureaus advies te vragen bij het vaststellen van die indicatoren. Verkeerd gekozen indicatoren kunnen namelijk niet meer zo eenvoudig veranderd worden. Liefdadigheid is mooi en daar moet de onderneming zeker mee door gaan, maar dat telt voor de VBDO niet als kernactiviteit.

Nieuwe Duurzaam Geld Gids 2006 is uit

De nieuwste editie van de Duurzaam Geld Gids 2006 is uit. De gids geeft een volledig overzicht van in Nederland beschikbare duurzame spaar- en beleggingsproducten, inclusief hypotheek en verzekeringen. De Consumentenbond,

adviesbureau DHV en de VBDO publiceren elke twee jaar deze uitgebreide gids over duurzaam beleggen en sparen voor de consument. De Duurzaam Geld Gids komt tot stand met financiële steun van het ministerie van VROM. Nieuw is dat de Duurzaam Geld Gids ook beschikbaar is als een online dynamisch document. Hierin kan eenvoudiger gezocht worden op specifieke onderwerpen. De digitale gids is onder meer te vinden via de website van de VBDO.

Nieuwe VBDO-directeur verruilde geld voor idealen

In gesprek met Giuseppe van der Helm

Giuseppe van der Helm wordt per 1 november de nieuwe directeur van de VBDO. Hij is de opvolger van Piet Sprengers die naar de ASN Bank vertrok. Van der Helm ruilde een paar jaar geleden een glansrijke carrière in het bedrijfsleven in voor een loopbaan in het onderwijs als docent levensbeschouwing. Hij verruilde 'het grote geld' voor zijn idealen. Het verlangen naar een betere wereld gaat hij nu bij de VBDO combineren met zijn achtergrond in het bedrijfsleven.

Van der Helm, wonend in Vianen op fietsafstand van het VBDO-kantoor, werkte onder meer bij Valvoline. Dit bedrijf is vooral bekend van de smeeroliën en tectyl. Deze achtergrond in verduurzamingsproducten is niet van invloed geweest op zijn benoeming. Integendeel: „Ik ben daar nu bijna vier jaar weg. In de laatste jaren voor mijn vertrek begon het steeds meer te knagen. Ik begon me steeds meer te realiseren dat de wereld er niet gelukkiger van wordt als ik nog een blik motorolie extra zou verkopen. Waardevol werk hoor, maar ik vond er steeds minder bevrediging in.”

Dat 'blik motorolie' moeten we overigens ruim zien. Van der Helm was voor het Amerikaanse concern algemeen directeur in Europa, Afrika en in het Midden Oosten. Eerder werkte hij bij DSM en Sigma Coatings. „Mijn carrière verloopt omgekeerd. Toen ik jong was droeg ik een blazer, ging ik bedrijfskunde studeren en was het mijn ambitie om zo snel mogelijk president-directeur van Shell te worden. Vaak is het andersom en gaan mensen die jong zijn de barricaden op. Als ze ouder worden gaan ze zich gedesillusioneren wijden aan geld verdienen. Ik merk dat ik steeds minder genoeg neem met de wereld om mij heen. Wat is er toch mis met ons dat bedrijfswinsten tot recordhoogten stijgen en de koersen toch dalen? Of dat bedrijven een goed draaiende vestiging zomaar sluiten als elders op de wereld iets meer winst is te behalen? En wat te denken van een bedrijf dat vierhonderd mensen per e-mail ontslaat? Mijn bevlogenheid komt eigenlijk de laatste jaren pas echt los.”

Van Valvoline kreeg Van der Helm een zetje in de rug. Een nieuwe baas in de VS stelde nieuwe mensen aan op cruciale posities aan. „Zo gaat dat bij Amerikaanse concerns. Dat wist ik al voordat ik er ging werken en het is allemaal keu-

rig geregeld. Het kwam op het goede moment want ik had al een tijdje zoiets van 'dit is het niet'. Daarna ging ik op wereldreis en tijdens die maanden is het kwartje gevallen; dat ik iets wilde gaan doen dat voor mijn gevoel wel zinvol was,” vertelt de nieuwe VBDO-directeur. Op zijn reis kwam Van der Helm er bijvoorbeeld achter dat hij al in geen tijden een goed boek had gelezen. Deze leemte heeft hij ingevuld door op 42-jarige leeftijd theologie te gaan studeren. „Ik heb inmiddels mijn bachelor en mag mezelf dus 'theoloogje' noemen. Met deze studie ga ik gewoon verder, naast het werk bij de VBDO,” zegt Van der Helm, die overigens pas in het voorjaar 2007 fulltime aan de slag gaat in zijn nieuwe functie. „Ik wil eerst nog een klus afmaken voor het bisdom Rotterdam.”

Het zal duidelijk zijn. Zingeving en het verbeteren van de wereld zijn een steeds grotere rol gaan spelen in het leven van Van der Helm. Zo begon hij na zijn smeermiddelenloopbaan als docent levensbeschouwing op een middelbare school in Almere. Sinds kort is hij daar ook nauw betrokken bij de oprichting van een middelbare Montessorischool waar hij het vak 'zingeving' opzet. „Dit is het eerste Montessorilyceum dat daar wat aan doet. We hebben nu twee eerste klasjes met samen vijftieng leerlingen en we proberen die leerlingen ook te leren nadenken over waar het nu werkelijk omdraait in het leven. Dat is voor mij niet een groot salaris, maar bijvoorbeeld wel het gevoel van vrijheid dat je ervaart als je iets doet dat bij je past. Ik vind het gewoon heerlijk en dankbaar om met leerlingen bezig te zijn.” Van der Helm had voor zijn sollicitatie alleen kennis van de VBDO uit de krant.

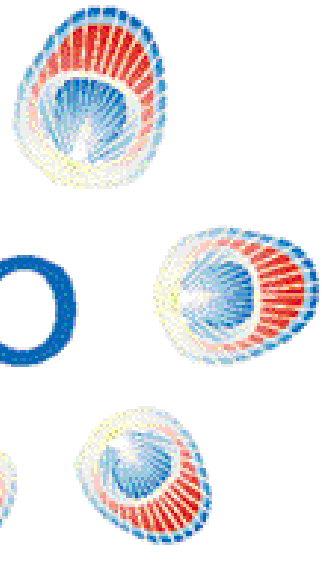

„De naam Piet Sprengers kwam ik regelmatig tegen. Toen ik de vacature zag staan, maakte ik meteen de koppeling tussen mijn oude bestaan in het bedrijfsleven en de theoloog en wereldverbeteraar in mij. In deze vacature komen deze zaken samen. Ik zie deze baan als een soort roeping,” lacht hij. „Een belangrijk pluspunt is dat ik de taal van het bedrijfsleven spreek. Als je de wereld wilt verbeteren, kun je niet om het bedrijfsleven heen. Veel bedrijven zijn wat financiële omvang betreft groter dan menig land.”

Qua toekomstige koers van de VBDO houdt Van der Helm zijn kruit nog even droog. Hij heeft ook nog geen grootse vergezichten of plannen. Bovendien zou hij die eerst met het bestuur en de medewerkers willen bespreken, alvorens ze te ontvouwen in het VBDO Bericht. Een ding wil hij wel alvast kwijt. „De VBDO moet nog meer aan de weg timmeren dan nu al het geval is. We moeten door het ventileren van meningen uitgroeien tot de autoriteit op het gebied van duurzaam ondernemen en beleggen. Ik vind trouwens dat het geluid van de duurzame belegger nog veel meer dan nu het geval is via de onafhankelijke VBDO naar buiten komen. Dat gebeurt nu nog via te veel verschillende organisaties en we moeten dat echt vaker proberen te bundelen. De VBDO moet de spil worden waar het allemaal om draait.”

VBDO presenteert een nieuwe huisstijl

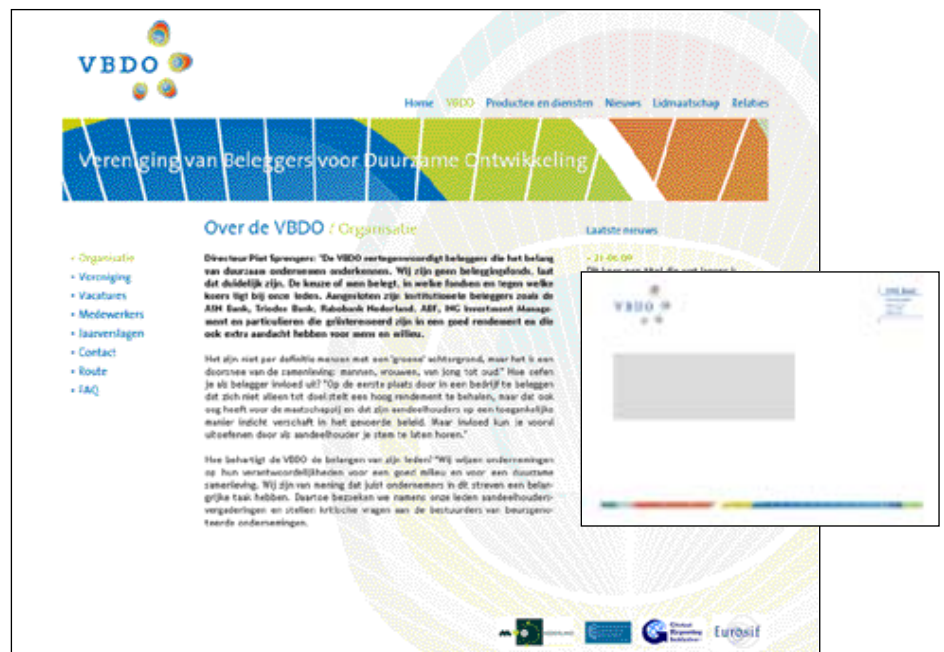
VBDO

De letters V, B, D en de O onder elkaar in een verticaal blauw vlak. Gecombineerd met oranje lijnen en de volledige naam van de VBDO: Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling. Dat is al jarenlang het logo van de VBDO. Zichtbaar op website, briefpapier en VBDO-Bericht. Oranje en blauw, strak, degelijk en zo u wilt, een beetje saai. 0Daar moest maar eens verandering in komen en aangezien de VBDO dit jaar al een aantal veranderingen heeft ondergaan, zoals een nieuwe strategie, een nieuw kantoor en een nieuwe directeur, vonden we een gezichtsbehandeling ook wel op z'n plaats. We presenteren dus een compleet nieuwe huisstijl die fris, zakelijk en een tikje eigenwijs is. Precies zoals de VBDO.

Het nieuwe logo met de pauwenogen komt u wellicht bekend voor. Het is dan ook gebaseerd op de huisstijl die we eerder dit jaar voor het lustrumevenement 'Show your colour' hebben laten ontwikkelen door reclamebureau 'De Reclamecamping' en grafisch bureau 'Concreet geeft vorm'. Zij hebben zich ook weer gebogen over een nieuw uiterlijk voor de VBDO, waarvan u alvast een voorproefje kunt zien op deze pagina.

Eefje Verhagen, communicatiemedewerker bij de VBDO is blij met de nieuwe huisstijl: "Het is fris, minder statisch en geeft goed het opiniërende en initiërende karakter weer van de VBDO. De pauwenogen stralen namelijk naar buiten en dat doet de VBDO ook tijdens aandeelhoudersvergaderingen of in het bijhouden van trends op het gebied van duurzaam ondernemen en beleggen". De VBDO wil het meteen goed aanpakken en gaat ook de website en het VBDO-Bericht restylen. Niet alleen op het gebied van huisstijl, maar ook op inhoud. Eefje zegt hierover: "We willen de website en het Bericht wat meer gaan richten op onze particuliere leden. Nu is veel informatie op bijvoor-

beeld de website te technisch en ook is niet alles even gemakkelijk te vinden. Ik geloof dat je drie knoppen aan moet klikken om erachter te komen wie er allemaal bij de VBDO werken, laat staan dat je het jaarverslag of de notulen van de algemene ledenvergadering wilt downloaden."

Er staat dus veel te gebeuren bij de VBDO, maar het gaat wel stapje voor stapje. "De website wordt gefaseerd vernieuwd, enerzijds doordat er nog zoveel andere dingen te doen zijn, anderzijds omdat het goed moet gebeuren en daar gaat nu eenmaal veel tijd in zitten."

Het VBDO-Bericht komt vanaf 2007 met een nieuwe opzet, met daarin meer interviews en achtergrondartikelen. Vaste onderdelen zoals het nieuws van de aandeelhoudersvergaderingen en de rubriek 'Lid in Beeld' blijven gewoon bestaan.

De VBDO kan niet zonder haar leden en wil wel eens weten: 'Wie zijn al deze mensen en wat beweegt hen?' In dit nummer een institutioneel lid: ING Bank Duurzaam Beleggen. Senior-analist Adrie Heinsbroek (38) werkt daar sinds afgelopen zomer en had er 'de hand in' dat 'onze afdeling' lid werd. Hij beantwoordt de vragen namens de vier mensen van de afdeling. Heinsbroek werkte eerder bij een gespecialiseerde duurzaam vermogensbeheerder. Hij is van huis uit cultureel-antropoloog en altijd geïnteresseerd in de 'sociale kanten van de economie en in de economische kanten van het sociale'. ING Bank Duurzaam Beleggen is het jongste institutionele lid van de VBDO.

“De VBDO heeft altijd een positieve insteek. Niet drammen maar volhouden.”

1. Hoe heeft u de VBDO leren kennen?

„Wie in de wereld van het duurzaam beleggen rondloopt, komt de VBDO al vrij snel tegen. In rapporten of in de media. De VBDO vervult in het vakgebied een hele mooie neutrale centrumfunctie, waar je niet omheen kunt en wilt. Bij mijn vorige werkgever, bepleitte ik het VBDO-lidmaatschap ook al. Bovendien ben ik als particulier lid.”

2. Waarom bent u lid geworden?

„De VBDO zit in het centrum van dit vakgebied. In het centrum wordt bepaald waar het naar toe gaat. Daar moet je dus bij zitten. Niet als passief lid, nee we gaan ons ook actief opstellen binnen de VBDO. Ze zullen het weten dat we lid zijn geworden. Gelukkig is de VBDO er ook blij mee. Een lidmaatschap onderstreept de betrokkenheid van ING met het onderwerp duurzaam beleggen.”

3. Wat doet u nog meer duurzaam?

„Naast duurzaam beleggen is ING behoorlijk actief op het gebied van microfinancieringen. De mensen op deze afdeling zijn in hun vrije tijd allemaal actief in bestuursfuncties. Ikzelf zit bijvoorbeeld in een schoolbestuur. Verder brengen wij veelvuldig bij de collega's elders binnen ING onder de aandacht dat er behalve financieel, ook sprake moet of kan zijn van sociaal of cultureel rendement.”

4. Wat is uw minst duurzame activiteit?

„We maken ontzettend veel autokilometers voor ons werk. Wel in een Toyota, een fabrikant

die ook oog heeft voor duurzaamheid, of in kleine autootjes. En we verbruiken waanzinnig veel papier. Dat zou best wat minder kunnen. We hebben onlangs ook gepleit om een boom hier voor het raam flink te laten snoeien omdat we te weinig daglicht binnen kregen. Of zullen we dat maar zien als broodnodig onderhoud van de boom?”

5. Wat is goed aan de VBDO?

„De VBDO heeft altijd een positieve insteek. Niet drammen maar volhouden. En er op blijven wijzen dat duurzaam beleggen een volwassen bezigheid is die absoluut niet onder hoeft te doen qua rendement voor gewoon beleggen.”

6. Wat zijn de verbeterpunten?

„De VBDO zou best wat meer van zich af mogen bijten als ze in de pers wordt weggezet als 'dat duurzaamheidsverbeterclubje'. Bovendien vind ik dat de VBDO echt veel meer 'de stem' van het duurzaam beleggen en ondernemen moet worden. De VBDO is nu een beetje de spin in het web en zou ook vaker namens al die andere 'spelers' in het duurzaamheidsveld moeten spreken. Nu komt het pleidooi voor meer duurzaamheid te gefragmenteerd naar buiten. Een stem namens allen, legt meer gewicht in de schaal.”

7. Welke duurzaamheidsknoop moet de politiek snel doorhakken?

„De politiek? Tja. Ze moeten nu eindelijk eens echt integrale duurzame afwegingen gaan maken. Niet alleen met woorden maar vooral in daden. De politiek zou het lichtende voorbeeld moeten zijn voor ons allen. Dus duurzaam inkopen en financieren. Maar ook veel meer druk uitoefenen op de pensioenfondsen om duurzaam met ons geld om te gaan. Ook zou de politiek fiscale maatregelen om duurzaamheid te bevorderen niet ineens af moeten schaffen als

zo'n regeling succesvol is. Als je duurzaamheid belangrijk vindt dan moet je juist volhouden met dat soort regelingen.”

8. Wat is uw kostbaarste bezit?

„De toekomst. Alle dromen van alles wat je zou willen realiseren, zitten in de toekomst. Al die mooie dingen zijn daar en daarom is die toekomst zo kostbaar. Maar ook de 'set van argumenten' waarmee wij de fabel ontcrachten dat duurzaam beleggen geld kost, vind ik een waardevol bezit. Op het materiële vlak zijn wij ontzettend blij dat we in dit mooie kantoorgebouw van de voormalige NMB-bank in Zuid-oost mogen werken. Met mooie stukken uit de ING Kunstcollectie aan de muur.”

9. Heeft u een zwakke plek als het om geld gaat?

„We proberen hier ook het sociale en culturele rendement bij onze financiële afweging mee te laten wegen. Dat vinden we zelf een sterke kant, maar in de financiële wereld wordt het vaak wel gezien als een zwakke manier van met geld omgaan. Ook doet ING in- en extern behoorlijk veel aan duurzaamheid. We vertellen het alleen te weinig aan de buitenwereld. Deze kritiek kregen we ook van de VBDO.”

10. Geeft u geld aan goede doelen?

„ING is dus zeer betrokken bij microfinancieringen belegt in Oikocredit Nederland Fonds. Maar we doen hier intern ook mee aan de ING-brede Unicef-actie Chances for Children. Verder is iedereen op de afdeling individueel ook actief op diverse gebieden. Ik zelf ondersteun bijvoorbeeld in familieverband een school voor doofstomme kinderen in Kameroen.”

'De Schandalen' gaan ten koste van aandacht voor mvo

Commissarissen houden zich slechts marginaal bezig met maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat weten ze van zichzelf. Ze voelen zich er redelijk vaak ongemakkelijk over, maar het is even niet anders. 'De Schandalen' van de afgelopen jaren hebben ervoor gezorgd dat de aandacht grotendeels wordt opgeslokt door de financiële kant van de bedrijfsvoering. Meer dan ooit, zo lijkt het.

Dit zegt Trude Maas in een gesprek met VBDO Bericht. Maas wordt wel gezien als een van de belangrijkste vrouwen van Nederland. Commissaris bij bedrijven als ABN AMRO; Schiphol en Philips Nederland en Eerste Kamerlid voor de PvdA. Het is zomaar een kleine greep uit haar imposante cv. Bovendien kan Maas gezien worden als 'mvo-commissaris'; niet dat ze zich alleen met mvo bezighoudt. Integendeel, maar ze is wel een van de weinige commissarissen die zich in het openbaar met enige regelmaat over de wenselijkheid van duurzaam ondernemen uitlaat. „Ik ben van de PvdA, dus men verwacht van mij niet anders,“ lacht ze. „Van mij wordt het daarom ook geaccepteerd.“

„Iedereen wil nu vooral dat de boeken kloppen. Dat we niet meer verrast worden door bestuursvoorzitters die denken dat ze over water kunnen lopen. Daar hebben we de handen mee vol,“ weet Maas. „Dus als een mvo-onderwerp wordt aangekaart, dan wordt dat doorgaans snel geparkeerd. Niet uit kwaai wil. Maar als je met je gezicht naar een kant staat dan sta je met je rug naar de andere kant. De financiën moeten ook op orde zijn. Vertrouwen is de basis. Zodra dat niet meer het geval is, stort het hele bouwwerk in. Zo steekt de wereld nu eenmaal in elkaar. Mensen gaan harder lopen als hun pensioengelden worden verkwanseld dan wanneer sprake is van kinderarbeid. Maar we worden als toezichhouders nu dus wel gegijzeld door het 'in control zijn'.“

Toch is mvo in heel veel raden van bestuur en in commissariskringen echt wel een onderwerp, weet Maas. „Iedereen realiseert zich dat het een item is waar 'we meer mee moeten'. Soms vang ik uit commissariskringen weleens geluiden op als 'het is goed dat die Maas dat allemaal zegt'. Niet dat de mannen meteen allemaal bellen om hun instemming te betuigen. Dit soort opmerkingen hoor je via via. Laat mij die rol dan maar vervullen. Het zijn toch de druppels die de steen langzaam uithollen. De omslag komt wel en ook de VBDO vervult daar een nuttige rol in. Vergeet niet dat vragen van de VBDO of van commissarissen de raden van bestuur ook een alibi verschaffen om met mvo-zaken aan de slag te gaan. Menig raad van bestuur wil er graag meer mee aan de slag.“

Als Maas om zich heen kijkt, ziet ze tal van positieve veranderingen. De toenemende belangstelling van de financiële wereld voor microkredieten. Of Philips dat niet alleen aandacht heeft voor hoe ze apparaten moeten maken, maar ook alvast kijkt hoe ze later milieuvriendelijk geloopt kunnen worden. „Bij Philips zeggen topmensen dat het hun missie is om de 'quality of live' te verbeteren. Dat is toch wat anders dan wanneer ze zeggen dat Philips alleen veel geld wil verdienen,“ zegt Maas die, zoals weleens

wordt gesuggereerd, geen brood ziet in speciale mvo/commissarissen bij bedrijven. „Geen excuus-Truus. Het moet bij iedereen in het mandje zitten. Het is ook veel beter dat het belang van dit onderwerp wordt uitgedragen door mensen die hun gezag kunnen ontlenen aan eerder business-successen. Maar in het profiel van het team moet het wel een plek krijgen, bijvoorbeeld in een subcommittee.“

Maar er zijn ook beren op de weg. Bedrijven als Shell en Philips hebben volgens Maas intussen meer invloed op bijvoorbeeld het wel en wee in de Derde Wereld dan minister Agnes van Ardenne. „De impact van grote ondernemingen neemt toe ten koste van de macht van natiestaten. Die macht wordt heel vaak zeer positief gebruikt. Heineken doet bijvoorbeeld zeer veel aan HIV in Afrika. We moeten met zijn allen toch zien te voorkomen dat die machten oncontroleerbaar worden. Want er zit natuurlijk ook kaf tussen het koren. Daarom is het goed dat er zoveel 'watchdogs' zijn. Waarbij ik wel vindt dat die waakhonden ook veel meer hun best moeten doen om zelf transparant te zijn. Greenpeace heeft bijvoorbeeld –voor zover ik weet-nog steeds niet haar excuses aangeboden aan Shell over die miskleun rond de Brent Spar.“

Een ander gevaar is de steeds grotere macht in het bedrijfsleven van ongekende grote private geldstromen, de zogeheten private equity-financiering. Grote financiers die achter de schermen blijven en hele bedrijven opkopen en/of van de beurs afhaken. „Het kapitalisme begint zich anders te gedragen. Daar zullen we toch met z'n allen ook op een of andere manier grip op moeten krijgen. Je ziet nu zelfs pensioenfondsen als het ABP zich op die markt begeven. Met geld dat van ons allemaal is. Alweer een reden extra om aan als maatschappij aan te dringen op meer transparantie bij die pensioenfondsen. Goed dat ook de VBDO daar al zo lang op hamert. Ook consumenten zouden zich meer kunnen laten horen. Die hebben echt veel meer macht tegenover de grote bedrijven dan ze zich realiseren.“

ZOMER OOGST

VBDO voor het eerst op jaarvergadering over de grens

Voor het eerst sinds de oprichting was de VBDO afgelopen zomer aanwezig op een aandeelhoudersvergadering in het buitenland. Namens de VBDO stelde Sarah Clawson van de koepelorganisatie Eurosif half juli vragen bij Air France KLM op de jaarvergadering in Parijs. En Clawson scoorde een heus applaus van de zaal toen ze topman Jean Cyril Spinetta aanbod hem te helpen bij het zoeken naar gekwalificeerde mensen om het duurzaamheidsverslag extern te verifiëren.

Het aanbod deed ze nadat Air France KLM had laten weten dat het die externe verificatie er nog niet van komt omdat het kostbaar is en het moeilijk is om de geschikte mensen te daarvoor te vinden. Spinetta zag een en ander glimlachend aan en zei dat hij 'vanzelf-

sprekend deze lijst wilde ontvangen'. Toen KLM nog zelfstandig was, werd het KLM-verslag overigens al wel extern geverifieerd en tijdens een bedrijfsbezoek in september 2005 werd nog gezegd dat 'externe verificatie' van het concernbrede duurzaamheidsverslag 'de volgende stap zou worden'.

De vergaderingen verlopen in Frankrijk anders dan in Nederland. Vragen dienen tevoren te worden ingeleverd en worden op de vergadering vervolgens beantwoord. Aandeelhouders kunnen maar zeer beperkt nieuwe vragen stellen. Wel is er aan het einde nog een rondvraag. Zo'n 200 personen bezochten de vergadering. De meeste alleen geïnteresseerd in de cijfers. Bij de ingang stond een actiegroep die het vervoer van proefdieren door het concern aan de kaak stelde. De vragen van Clawson

werden goed ontvangen achter de bestuurtafel en in de zaal. De antwoorden leverden echter niet veel nieuws op. Zo wordt er 'gedacht aan' een concernbrede gedragscode, zal er over leveranciersbeleid worden gepubliceerd 'indien nodig' en heeft Air France KLM voornog geen plannen om kwantitatieve doelstellingen op te nemen in het duurzaamheidsverslag. De VBDO vindt dergelijke doelstellingen broodnodig om de duurzaamheidsprestaties beter te kunnen beoordelen.

Wij bieden onze leden een stem in de harde kapitaalmarkt

Vindt u het ook belangrijk dat bedrijven rekening houden met mens en milieu? Dat ze hart tonen voor de natuur, voor de toekomst en voor al die mensen op deze aarde die een betere kwaliteit van leven verdienen?

De VBDO vertegenwoordigt duurzame beleggers op aandeelhoudersvergaderingen. Wij treden in gesprek met en stellen kritische vragen aan de directies van grote beursgenoteerde ondernemingen over het gevoerde milieu- en sociaal beleid.

Nast een 'Duurzaam Stemadvies', dat richting geeft om duurzaam te stemmen tijdens aandeelhoudersvergaderingen, bieden wij onze leden nog meer:

- Het VBDO Bericht, dat zesmaal per jaar verschijnt en u op de hoogte houdt van alle VBDO activiteiten.
 - Reducties op diverse bijeenkomsten voor duurzame beleggers.
 - De Duurzaam Geld Gids 2006. Deze gids geeft u een goed overzicht van alle duurzame financiële producten die in Nederland beschikbaar zijn. Het is zo een handzaam overzicht van alle duurzame activiteiten.
- Een speciaal cadeautje om u welkom te heten.

U kunt lid worden van de VBDO door het inschrijvingsformulier op onze website www.vbdo.nl in te vullen of te bellen met 0345 532653.

Word nu lid voor de rest van 2006 en betaal maar €15,-